

Dykking

Ved arbeidsdykking utfører dykkeren et arbeidsoppdrag under vann ved hjelp av dykkerutstyr og tilført pustegass. Dersom regelverket følges og dykkeoperasjonen er godt planlagt og organisert, kan arbeidsdykking utføres på forsvarlig måte.

Arbeid under vann innenfor norsk territorialfarvann er regulert av arbeidsmiljøloven med Arbeidstilsynet som tilsynsmyndighet. Egne regler gjelder for petroleumsrelatert dykking på åtte særskilte landanlegg.

- [Dykkerbevis](#)
- [Helseerklæring for arbeidsdykking](#)
- [Register over dykkevirksomheter](#)
- [Regelverket for dykking](#)

Oppdragsgiver har ansvar for sikkerheten

Som innkjøper av dykketjenester har du medansvar for sikkerheten ved dykkeoperasjonene. Du kan bare bruke dykkevirksomheter som er registrert hos Arbeidstilsynet.

Useriøse aktører eller kritikkverdige forhold

Arbeidstilsynet ser at mange dykkevirksomheter jobber for et høyt sikkerhetsnivå. Dersom ditt dykkerselskap har behov for kompetanse eller råd om planlegging og gjennomføring av dykkeoperasjoner, ta kontakt med din næringsforening, bedriftshelsetjeneste eller rådgivende dykkerlege.

Hvis du som dykker opplever kritikkverdige arbeidsforhold kan du ta det opp med verneombud, tillitsvalgt, nærmeste leder, eller tipse Arbeidstilsynet.

[Tips oss hvis ditt dykkerselskap opplever konkurranse fra useriøse aktører eller du som dykker opplever kritikkverdige arbeidsforhold.](#)

Avklaringer fra Arbeidstilsynet

Arbeidstilsynets forvaltning av dykking er i endring. Nedenfor finner du noen viktige avklaringer.

Gjelder Arbeidsmiljøloven for dykking fra skip?

Stortinget vedtok 23. mars 2021 at arbeidsmiljøloven skal gjelde for dykkeoperasjoner, også når dykkingen foregår fra skip. Endringen har ennå ikke trått i kraft.

Er det lov å fridykke i arbeidssammenheng?

Dykking uten tilførsel av pustegass, såkalt fridykking, er svært risikofyllt arbeid og uforsvarlig i arbeidssammenheng. Når arbeidsmiljøet er uforsvarlig, er dette et brudd på arbeidsmiljøloven. Arbeidstilsynet har likevel vurdert fridykking i svømmebassenger og badevakters livreddende arbeid på badestrender som forsvarlig. Arbeid i vannoverflaten når en bruker redningsvest eller liknende er ikke fridykking, selv om hele kroppen tidvis kan være under vann.

Er det lov med arbeidsdykking i vannfylte grotter, gruvesjakter og

tuneller?

Arbeidsdykking i vannfylte grotter, gruvesjakter og tunneler har betydelig høyere risiko enn andre typer arbeidsdykking. Derfor er tiltak som å bruke overflateforsynt dykkerutstyr, livline og talekommunikasjon nødvendig for å sikre dykkerne et fullt forsvarlig arbeidsmiljø.

Særlige risikomomenter ved slik dykking er blant annet:

- Mangel på fri vei til overflaten. Ved problemer kan det være vanskelig for dykkeren å komme seg i sikkerhet.
- Begrenset mulighet for overflatepersonell, reservedykker eller beredskapsdykker til å bistå i en nødsituasjon.
- Fare for at dykkeren setter seg fast. Dykkerne må ofte ta med seg mye utstyr ved slik dykking, og det er lett å sette seg fast. Flere dykkere har omkommet på grunn av dette.
- Uten bruk av kommunikasjonsutstyr kan ikke dykkeleder lede dykket.

Arbeidstilsynet gir som utgangspunkt ikke dispensasjon til virksomheter som søker om dispensasjon fra forskrift om utførelse av arbeid, kapittel 26, til arbeidsdykking i vannfylte grotter, gruvesjakter og tunneler.

Kan vedlikeholdsarbeid i sjø gjøres ved bruk av oppdragstaker?

Arbeidstilsynet har fast og langvarig forvaltningspraksis som viser at slikt dykkerarbeid som klar hovedregel i realiteten gjennomføres av arbeidstakere. Arbeidstilsynet gir i slike tilfeller reaksjoner basert på realiteten.

[Krav til planlegging og organisering av dykkeoperasjoner](#)

Arbeidstilsynets oppfølging av dykking

Tilsyn, veiledning og samarbeid med andre myndigheter og fagmiljø er sentrale virkemidler for Arbeidstilsynet.

Arbeid under vann medfører en betydelig risiko for dykkeren, og Arbeidstilsynet avdekker ofte mangelfullt systematisk HMS-arbeid. Eksempler på dette er

- uklare ansvarsforhold
- mangelfull koordinering og bemanning av dykkeroppdrag
- mangelfull opplæring
- manglende kontroll og vedlikehold av utstyr
- manglende kartlegging og risikovurdering av dykkeoperasjoner

Arbeidstilsynet følger opp ulykker og alvorlige tips, og vi gjennomfører tilsyn der dykking pågår. Når vi finner brudd på regelverket, følger vi opp dette med nødvendige reaksjoner.

[Når vi avdekker gjennomgående og alvorlige brudd vil vi vurdere å gi overtredelsesgebyr i tillegg til reaksjoner](#)

[Les mer om systematisk HMS-arbeid, risikovurdering og roller i HMS-arbeidet](#)

[Les mer om vår tilsynsaktivitet](#)
